

Analiza Budżetu 4 RDW przy VII „Dębowym” Szczepie w Radomsku

Zadanie konkursowe

Zadaniem konkursowym, przed jakim stanęła 4 RDW, było przedstawienie procesu planowania biwaku drużyny wraz z efektem końcowym tj. budżetem (zestawieniem planowanych wpływów i wydatków).

Czym jest budżet?

Najpierw zastanówmy się nad określeniem celu tego zadania. Czym właściwie jest budżet?

Budżet to nic innego jak plan finansowy na założony okres (np. miesiąc, rok), który przedstawia planowane koszty i dochody danej jednostki. Ponadto:

- powinien zawierać również wpływy i wydatki, które pozwalają na planowanie *rentowności* (strata/zysk), ale i *płynności finansowej* (zdolność do spłacenia wymaganych zobowiązań);
- może mieć poza charakterem okresowym także wymiar zadaniowy i obejmować planowane koszty i przychody związane z realizacją konkretnego przedsięwzięcia, zgodnie z przyjętymi dla jego realizacji założeniami organizacyjnymi oraz szacowanym ryzykiem;
- jego zadaniem jest finansowa racjonalizacja działań jednostki, która stanowi składową podstawy planowania przedsięwzięć, czyli dostarcza informacji o tym, czy dane działanie może zakończyć się zyskiem, wynikiem neutralnym albo stratą. Pomaga także ocenić konsekwencje podejmowanego ryzyka;
- pozwala podjąć świadomą decyzję co do realizacji danego działania;
- stanowi podstawę kontroli prowadzonej działalności, wyciągania wniosków i oceny osiągniętych wyników, co pozwala na poprawę jakości przyszłych działań.

Mocne strony budżetu

- **SZCZEGÓŁOWY PLAN BIWAKU**

Budżet przygotowany przez 34 RDW zawiera szczegółową informację o planowanym przebiegu biwaku od strony organizacyjnej. Pozwala to na weryfikację, czy działania planowane podczas biwaku mają swoje odzwierciedlenie w sporządzonym budżecie.

- **KOSZTORYS**

Dokument zawiera kosztorys, pokazujący rozbić planowanych wydatków na osobę, co może pomóc w rozmowach zarówno na temat tego, co jest najdroższą planowaną pozycją, jak i w ewentualnych wyjaśnieniach, z jakiego powodu koszt biwaku jest właśnie taki.

- **SPRECYZOWANE ZAŁOŻENIA I POTRZEBY**

Kosztorys posiada także uzasadnienie, które precyzuje założenia oraz określa potrzeby i motywacje dla przyjęcia właśnie takich a nie innych rozwiązań, a co za tym idzie takiego a nie innego ich kosztu. Kosztorys pozwala w czytelny sposób prześledzić także koszt każdego z działań, precyzując także różne ceny dla różnych kategorii uczestników.

Co można rozwiązać inaczej

- **ŁĄCZNY KOSZT**

Przedstawiony przez 34 RDW budżet pokazuje, że drużyna przemyślała swoje działanie. Jednak w przedstawionym budżecie brakuje podania łącznego kosztu (sumy zakładanych wydatków) dla planowanego biwaku. Suma zakładanych wpływów i wydatków to kluczowy element dla powstającego budżetu.

- **KOSZT „NA OSOBĘ”**

Koszt w kosztorysie został przedstawiony w wariantcie „na osobę”, co pozwala oczywiście pokazać składniki wpływające na ustaloną wartość wpłaty. Jednak, gdy pochylimy się nad pozycją PROGRAM zobaczymy czającą się w takim ujęciu pułapkę. Otóż ilość kartek, flamastrów, innych gadżetów, nie zawsze zależy proporcjonalnie od liczby uczestników. Zajęcia dla 8 osób zapewne mogą kosztować tyle samo co dla 12-stu czy 15-tu. W budżecie mamy jednak również kategorie kosztów stałych, lub względnie stałych, których pokazywanie „na osobę” może mylnie prowadzić do przekonania, iż one spadną wraz z mniejszą liczbą osób. To może prowadzić do przykrych rozczarowań. Czasem koszt noclegu bywa umawiany ryczałtem, tak bywa w wypadku wynajęcia autokaru (w wypadku tego biwaku busa), wynajęcia przewodnika, etc.

Warto byłoby także określić, czy dwa poziomy kosztów, wynikające z różnych zniżek, rzeczywiście oznaczają różne poziomy wpłaty i różne traktowanie uczestników. Czy fakt, że nie mam zniżki, ma powodować, iż jestem inaczej traktowany niż reszta drużyny? A może zbieramy koszty i dzielimy „na osobę” w tej samej wysokości, bo stawiamy na to, że wszyscy jesteśmy wspólnotą tej samej drużyny?

- **SUMA WPŁYWÓW I WYDATKÓW**

Zbiorcze zestawienie wpływów i wydatków mogłoby być przedstawione w ujęciu czytelnie pokazującym sumę wpływów i wydatków z podziałem na pozycje budżetowe, tak żeby było widać, ile łącznie kosztuje nas transport, ile program, a ile wyżywienie.

- **ŹRÓDŁA FINANSOWANIA**

W budżecie brakuje określenia źródeł finansowania biwaku. Czy będzie to grant programowy? A może środki pozostałe po obozie? Czy to wpłaty uczestników, czyli dodatkowa składka członkowska zdaniowa (DSCZ)?

- **REDUKCJA KOSZTÓW**

Naszą uwagę zwrócił zapis dotyczący posiłków: „śniadanie i kolacje wędrownicy zapewniają sobie we własnym zakresie”, z uzasadnieniem: „w celu zmniejszenia kosztów”. Z jednej strony wydaje się, że to trochę

oszukiwanie samego siebie, bo przecież zjeść będzie trzeba i tak, a w związku z tym jedzenie kupić, czyli wydatki i koszty jednak ponieść. To nie będzie taniej. Po prostu ukryjemy te wydatki przed sobą samym. W takim postępowaniu może być także ryzyko zachęcania, by wędrownicy ograniczyli jedzenie. To ryzykowne w moim odbiorze sugerowanie oszczędzania na własnym zdrowiu i zaspokajaniu podstawowych potrzeb.

- **SYTUACJE AWARYJNE**

Warto by budżet zawierał jakieś środki na sytuacje awaryjne, albo, jeśli drużyna nie chce zbierać takich wpłat, zapewnienie, iż dodatkowe finansowanie, jeśli „coś pójdzie nie tak” (kłopoty z transportem, droższy nocleg czy wyżywienie), zostanie zapewnione na przykład z funduszu drużyny.

Temat „funduszu ryzyka” powinien zostać w budżecie w jakiś sposób uwzględniony. Jeśli byłyby to wpłaty od rodziców, należałoby po wyjeździe podjąć decyzję o przeznaczeniu tych środków na działanie drużyny lub o zwrocie ich rodzicom. Można tę kwestię poruszyć z rodzicami już przed wyjazdem/biwakiem, przyjmując z góry pewien tryb postępowania.

Jako jeden z elementów ryzyka przyjęlibyśmy także niepełną frekwencję. Część kosztów jest w ramach biwaku w stałej wysokości i zmniejszenie liczby uczestników nie spowoduje ich zmniejszenia, za to nastąpi wtedy spadek wpłat uczestników. Ten aspekt powinien zostać w budżecie poruszony.

- **DODATKOWA SKŁADKA CZŁONKOWSKA-ZADANIOWA**

No i na koniec jeszcze jedna kwestia, czysto formalno-proceduralna. Wpłaty rodziców to tak zwana Dodatkowa Składka Członkowska – Zadaniowa (DSCZ). Warto aby w budżecie ta nazwa się pojawiła, choć patrząc od strony mechanizmu bilansowania wpływów i wydatków nie jest to może kluczowe. Niemniej jednak z nadaniem wpłatom statusu DSCZ też wiązą się konkretne działania, które w zestawieniu planowanych przygotowań powinny zostać uwzględnione.

Jako załącznik dołączamy cztery propozycje formatek budżetowych, na różnym poziomie szczegółowości, które pokazują, o jakim rodzaju czytelności mówimy.

Te kilka sugestii oraz uwag, mamy nadzieję, pozwoli na stworzenie następnego budżetu w jeszcze lepszej formie, czego Wam, drodzy wędrownicy, życzymy!

hm. Paweł Marciniak

Kierownik Wydziału Wychowania Ekonomicznego GK ZHP

phm. Adam Olbrycht

Członek Wydziału Wychowania Ekonomicznego GK ZHP

Skarbnik Hufca ZHP Warszawa-Mokotów

phm. Artur Brzyski

Członek Wydziału Wychowania Ekonomicznego GK ZHP

PRZYKŁADY OPRACOWANIA BUDŻETÓW

Przykład I – preliminarz biwaku, uproszczony

Przykład zaczerpnięty z materiału hm. Macieja Młynarczyka : „Przed Pierwszym Gwizdkiem - Pogawędki dla organizatorów i członków kadry obozów harcerskich”

WPŁYWY		WYDATKI	
Wpłaty uczestników zrzeszonych w ZHP [470 zł * 31 osób =]	14.570,00	Zakwaterowanie i wyżywienie uczestników [42 osoby * 26,5 zł * 13 dni =]	14.469,50
Wpłaty uczestników niezrzeszonych [520 zł * 6 osób =]	3.120,00	Zakwaterowanie i wyżywienie kadry: [(2 osoby * 13 zł * 13 dni <i>promocja</i>) + (3 osoby * 26,5 zł * 13 dni) =]	1371,50
Wpłaty uczestników z dotacją 250 zł (220 zł * 5 osób)	1100,00	Wynagrodzenie księgowej	200,00
Wpłaty z 1% z roku 2008	535,00	Transport [315 km * 2,4 zł (stawka za km) * 4 kursy autokaru =]	3024,00
Dofinansowanie z Urzędu Miejskiego	2.500,00	Ubezpieczenie NW uczestników i kadry [5 zł * 47 osób =]	235,00
		Apteczka	100,00
		Wycieczka do Łeby [440 zł transport + (10,5 zł bilety wstępu * 44 osób) =]	902,00
		Wyścigi go-cartów [3 zł * 40 osób =]	120,00
		Wydatki programowe (gwoździe, narzędzia, art. papiernicze, świeczki itp.)	300,00
		Suchy prowiant na drogę powrotną (47 os. * 5 zł)	235,00
		Ścianka wspinaczkowa (42 os. * 3 zł)	126,00
		Kajaki (35 osób * 2,5 zł)	87,50
		Kasety do kamery	160,00
		Płyty na film poobozowy (2 zł * 50 os.)	100,00
		Nagrody, pamiątki, rezerwa	394,50
RAZEM	21.825,00	RAZEM	21.825,00

Przykład II - preliminarz biwaku, standardowy

Przykład zaczerpnięty z materiałów Hufca ZHP Warszawa – Wola (część finansowa)

PRELIMINARZ

Nazwa przedsięwzięcia:
Termin:
Osoba odpowiedzialna:

Planowana liczba uczestników:	Ile osób	Wzrost
- w tym osób płaćcych pełną kwotę	30	60,00 zł
- w tym osób płaćcych niepełną kwotę	0	
- w tym osób niepłaćcych	10	0

Wpływy (ogółem)	
Opłata uczestników	3 000,00 zł
Wkład własny (z hufca, ze stowowiesi)	- zł
1% dla OFF	- zł
Planowana dotacja z (podatki stowowiesi)	- zł
Inne (jakie)	- zł
	3 000,00 zł

Wydatki (ogółem)		RAZEM
Wyżywienie	Wyżywienie uczestników	1 000,00 zł
	Wyżywienie kadry	200,00 zł
Transport	Transport (paliwo, delegacje itp.)	700,00 zł
	Transport uczestników	300,00 zł
Zakwaterowanie	Nocleg uczestników	600,00 zł
	Środki czystości, artykuły gospodarskie	
	Dodatkowe opłaty za nocleg	
Program	Materiały programowe	250,00 zł
	Wydatki	
	Koszty programowe (usługi zewnętrzne)	
	Inne	100,00 zł
	Nagrody	
	Inne	
Rezerwa	Rezerwa	- zł
		3 150,00 zł
		3 150,00 zł

Saldo	
Wpływy	3 000,00 zł
Wydatki	3 150,00 zł
Planowane saldo	- 150,00 zł

Przykład III – plan finansowy zlotu (szczepu, hufca)

Przykład zaczerpnięty z materiałów własnych (pokazano tylko przykład formatki finansowej, z założeniami organizacyjnymi, bez części planu zawierającego opis celów, zamierzeń, etc.)

Wstępny preliminarz Zlotu Hufca 2019

I. ZAŁOŻENIA

lp.	POZYCJA	WARTOŚĆ	UWAGI
OSOBY NA ZLOT			
1	Liczba uczestników (osoby)	130 os.	Założenie Komendy Złotu
2	Liczba osób niepłaćcych-kadry (osoby)	15 os.	Założenie Komendy Złotu: Komenda plus Zespół Kwatermistrzowski
3	Liczba osób niepłaćcych-drużynowi (osoby)	13 os.	Nie płać: 11-ta, 22-ga i kolejne osoby. Założono rozkład w którym maksymalna ilość opiekunów nie płać
4	Liczba patroli	16 patr.	Założono, że patrole mogą być mniejsze niż 10 os (założono 8-osobowe), co oznacza więcej patroli i więcej wyposażenia (np. do sobotniego posiłku) na patrol
ORGANIZACJA I WYŻYWIENIE			
5	Wyposażenie (zestaw na jeden patrol) niezbędne do samodzielnego przygotowania sobotniego posiłku	139,2 zł	W zestaw wchodzi: kuchenka (70zł), kartusz gaz. (30zł), patelnia (20zł), deska (10zł), róż (10zł), szpachelka (4zł)
6	Koszt posiłku (PLN/os)	9,0 zł	Zakładana stawka na osobę. Koszt produktów do przygotowania posiłku
7	Koszt plakietki (PLN/os)	4,0 zł	Zgodnie z otrzymaną ofertą
8	Płatność od uczestnika (PLN)	60,0 zł	Zgodnie z ogłoszeniem
TRANSPORT			
9	Ilość kursów na trasie: Warszawa - Chotomów	3	Założenie, że wykonanie zostaną minimum 3 w obie strony: przewóz wyposażenia bazy, dowieszenie materiałów programowych i środków czystości, dojazd grupy organizacyjnej
10	Odległość zlotu: Warszawa - Chotomów (km)	30 km	wg. Google Maps
11	Koszt używania samochodu (PLN/km)	0,84 zł	Ustalona stawka delegacyjna

Zgodnie z założeniami Skarbnika Hufca (konsultacja z Komendantką Hufca)

Zmniejszenie stawki za osobę. Uzgodnione ze Skarbnik Hufca. Nie wiem czy Gosia wie...

Skarbnik Hufca nie przyjmuje do wiadomości wyższej ceny :-)

Wstępny preliminarz Złotu Hufca 2019

II. PRZEWIDYWANE WPŁYWY

Lp.	POZYCJA	WARTOŚĆ	UWAGI
1	Wpływy od uczestników	7 800,00 zł	Stawka za złoty razy ilość płacących wg założeń
2	Grant z Hufca (Dyspozycja i decyzja Komendy Hufca)	1 000,00 zł	Uzgodnienie z Komendą Hufca
3	ŁĄCZNE WPŁYWY	8 800,00 zł	

III. PRZEWIDYWANE WYDATKI

Lp.	POZYCJA	WARTOŚĆ	UWAGI
KOSZT ŻYWIENIA			
1	Wyżywienie - posiłek w sobotę	1 422,00 zł	Łączny koszt produktów żywnościowych dla patroli: warzywa, dodatki, przyprawy, mięso, olej, oraz dostarczanych przez organizatorów: ryż, zupa, sok do obiadu, podwieczorek. Ilość wszystkich osób na złocie razy zakładana stawka na osobę.
2	Koszty organizacji sobotniego obiadu - wyposażenie	2 400,34 zł	Koszt zestawu do przygotowania oboadu - na patrol, razy ilość patroli, plus jeden zestaw dodatkowy.
3	Naczynia jednorazowe	350,00 zł	Założenie, że posiłki będą spożywane na klastkowej zastawie aby uniknąć mycia naczyń w fazykach i problemów z czystością, zapchana kanalizacja, etc.
4	Herbata, cukier	150,00 zł	Wrzątek, herbata, cukier będą dostępne podczas całego zlotu
5	Posiłki dla organizatorów	270,00 zł	Zakładamy iż znajdą czas aby coś zjeść podczas zlotu poza sobotnim obiadem. Wliczono dwie stawki żywieniowe po 11zł/os na dzień, dla każdego z organizatorów (za piątek wieczór, sobotę oraz pół niedzieli)
6	RAZEM WYDATKI ZŁOTU NA ŻYWIENIE	4 592,34 zł	52%
PROGRAM I PROMOCJA			
7	Koszty organizacyjne gry wieczornej - piątek	70,00 zł	Wg założeń programu
8	Koszty organizacyjne zajęć wieczornych - piątek	70,00 zł	
9	Koszty organizacyjne gry dziennej - sobota	111,24 zł	
10	Koszty organizacyjne zajęć popołudniowych - sobota	70,00 zł	
11	Koszty organizacyjne gry nocnej - sobota	70,00 zł	
12	Koszty biura, HSI oraz promocji zlotu	300,00 zł	tusz (110zł), papier (25zł), art.piśmiennicze i koszulki foliowe (35zł), tablica współzawodnictwa, materiały informacyjne gazetki zlotu oraz dyplomy (130zł)
13	Wydruk kolorowych map	92,50 zł	Mapy kolorowe terenu zlotu dla patroli (2 szt na patrol) w cenie 2 zł za stronę - wydruk laserowy, plus punktowi oraz organizatorzy (czyli 30 szt. ponad patrola)
14	Plakietki dla uczestników	663,60 zł	Nadwyżka ilości plakietek to 5% (dla potrzeb hufca, dyrekcji szkoły, gminy, etc.). Koszt plakietki (szt.) zgodnie z założeniami powyżej
15	Nagrody zlotowe	1 600,00 zł	Atrakcyjne nagrody dla zwycięzców
16	RAZEM WYDATKI NA PROGRAM I PROMOCJĘ	3 047,34 zł	35%
POZOSTAŁE WYDATKI ORGANIZACYJNE			
17	Środki czystości	400,00 zł	Środki czystości do sprzątnięcia szkoły, sprzęt sprząający (mop wiadro, etc.) papier toaletowy, ręczniki jednorazowe, etc.
18	Transport sprzętu	203,10 zł	Ilość kursów wg stawki + 35% na jazdy lokalne, np.. Przewóz plecaków, dostarczenie innym materiałów w Chotomowie
19	Ubezpieczenie	0,00 zł	Wszyscy ubezpieczeni w hufcu
20	"Na wszelki wypadek"	138,00 zł	Uzgodnione drobne naprawy sprzętu i infrastruktury
21	Koszty pośrednie	419,04 zł	5% od sumy kosztów zlotu naliczane jako RYZYKO ZŁOTU
22	RAZEM POZOSTAŁE WYDATKI ORGANIZACYJNE	1 160,14 zł	13%
23	ŁĄCZNE WYDATKI (poz. 6+16+22)	8 800,00 zł	

SALDO ZŁOTU (poz.II.3 - poz.III.23)	0,00 zł
--	----------------

Zgodnie z założeniami Kwatermistrza

Kasia zakładała tu 261zł, wg jej zapotrzebowania jakie nadesłała

Skarbnik nie przyjmuje do

Lekka korekta wg dyspozycji Komendanta Złotu

dla 158 osób

Zgodnie z korektą Skarbnika Hufca (rozmowa z kwatermistrzem)

Struktura ceny zlotu

POZYCJA	WARTOŚĆ	Udział [%]
RAZEM WYDATKI ZŁOTU NA ŻYWIENIE	31,31 zł	52%
RAZEM WYDATKI NA PROGRAM I PROMOCJĘ	20,78 zł	35%
RAZEM POZOSTAŁE WYDATKI ORGANIZACYJNE	7,91 zł	13%
OPŁATA ZA ZŁOT NA OSOBĘ	60,00 zł	100%

Przykład IV – plan finansowy dla działań wydziałów i zespołów GK ZHP

Przykład zaczerpnięty z materiałów GK ZHP (część Karty Projektu)

KARTA PROJEKTU - BUDŻET					
OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA OPRACOWANIE I REALIZACJĘ BUDŻETU					
imię i nazwisko, stopień					
telefon					
e-mail					
DODATKOWA SKŁADKA CZŁONKOWSKA ZADANIOWA - CHARAKTERYSTYKA WARIANTÓW					
pełna odpłatność - ile osób:		-	zł		
niepełna odpłatność - wariant I (kogo dotyczy, na jakich warunkach, ile osób):		-	zł		
niepełna odpłatność - wariant II (kogo dotyczy, na jakich warunkach, ile osób)		-	zł		
DATA ROZLICZENIA FINANSOWEGO PROJEKTU					
PLANOWANA LICZBA UCZESTNIKÓW I KADRY					
	Frekwencja I: 100%		Frekwencja II:		(ile proc.) %
- w tym osób płacących pełną kwotę	0	-	zł	0	-
- w tym osób płacących niepełną kwotę - wariant	0	-	zł	0	-
- w tym osób płacących niepełną kwotę - wariant	0	-	zł	0	-
- w tym osób kadry (niepłacącej)	0	-	zł	0	-
Razem:	0	-	zł	0	-
OPIS ZAŁOŻEŃ DO BUDŻETU					
1. Źródła finansowania (spodziewane dotacje itp.)					
2. Wyżywienie (ile osób, przez kogo zorganizowany, czy pełne wyżywienie czy częściowe)					
3. Dojazd uczestników (opis czy transport zbiorowy, komunikacja publiczna, własne środki transportu itp.)					
4. Działania na wypadek frekwencji niższej niż spodziewana - zmiany organizacyjne					
5. Redukcja kosztów na wypadek mniejszych przychodów - opis (w kosztorysie zaznaczyć literą R)					
6. Program - opisanie rodzaju wydatków					
7. Nocleg - jak zorganizowany					
8. Inne założenia					

BUDŻET						
Kategorie wpływów i kosztów	PLAN I	PLAN II - wariant pesymistyczny		Wykonanie projektu		Plan I - Wyk.
Kategoria	PLN	PLN	%	PLN	%	PLN
WPŁYWY						
Dodatkowa składka członkowska zadaniowa	- zł	- zł				
Dotacje publiczne						
Sponsoring / darowizny						
Inne środki (podać jakie)						
SUMA	- zł	- zł	#DZIEL/0!	# #	#DZIEL/0!	- zł
KOSZTY						
Wynagrodzenia bezosobowe						- zł
Zużycie materiałów						- zł
Zużycie artykułów żywnościowych						- zł
Podróże służbowe						- zł
Usługi transportowe						- zł
Zakwaterowanie						- zł
Wyżywienie						- zł
Ubezpieczenie osobowe i majątkowe						- zł
Wynajem						- zł
Druk materiałów						- zł
Inne						- zł
SUMA	- zł	- zł	#DZIEL/0!	# #	#DZIEL/0!	- zł
SALDO	- zł	- zł		#		- zł